

Inleiding over Romeinen 9:24-33

Zingen: Psalm 33:6

Maar *d' altoos wijze raad des HEEREN,*
 Houdt *eeuwig stand, heeft altoos kracht.*
 Niets kan *Zijn hoog besluit ooit keren,*
 't Blijft *van geslachte tot geslacht!*
 Zalig moet *men noemen,*
 Die hun *Maker roemen*
 Als hun *HEER' en God.*
 't Volk, *door Hem tevoren*
 Gunstig *uitverkoren*
 Tot *Zijn erv' en lot.*

Gebed

Lezen: Romeinen 9:24-33, Hosea 1

Inleiding

We vervolgen de behandeling van Romeinen 9 waarin de apostel zijn uitnemende droefheid betuigt over de hardnekkigheid van de Joden tegen Christus en zijn voorgaande leer. Hij verhaalt de voordelen die God hun in het Oude Testament boven andere volken heeft gegeven. Bewijst dat Gods beloften nochtans niet krachteloos zijn, omdat die niet de kinderen van het vlees, maar de kinderen van de belofte, dat is, de uitverkorenen eigenlijk gedaan zijn. De apostel doet dat allereerst met het voorbeeld van Ezau en Jakob, en verklaart dat God in het verkiezen van de één en het verwerpen van de ander altijd rechtvaardig is met het voorbeeld van Mozes en Farao. Hij beantwoordt enige tegenwerpingen van het vlees, en toont dat God de macht heeft om zo te doen, met de gelijkenis van een pottenbakker. Hij verklaart verder, dat deze uitverkorenen ook krachtig door God worden geroepen, zowel uit de Joden, als voornamelijk uit de heidenen. Hetwelk hij bewijst met verschillende getuigenissen van de profeten. Hij besluit met een verklaring van de oorzaak waarom de heidenen de rechtvaardigheid door de Messias hebben verkregen, en het merendeel van de Joden daarvan zijn vervreemd.

Het hele hoofdstuk kunnen we dus verdelen in, ten eerste, de droefheid van Paulus over het ongeloof van de Joden, ten tweede, Gods vrijmacht en ten derde dat de Joden de gerechtigheid verkeerd hebben gezocht. De laatste keer zijn we gekomen t/m vers 23 zodat we nu verder willen gaan betreffende Gods vrijmacht en roeping.

Gods vrijmacht en roeping

Tot vers 24 heeft de apostel gesproken van Gods voornemen van de verkiezing van sommigen en van de verwerping van anderen. Nu gaat hij verder en spreekt van de roeping van degenen die verkoren zijn, ten dele uit de Joden, maar merendeels uit de heidenen; welke roeping het middel en kenteken is, waardoor de uitverkorenen Gods van anderen worden onderscheiden. “Welke Hij ook geroepen heeft”, zo begint vers 24. Het betreft de vaten van barmhartigheid, die God tevoren bereid heeft tot heerlijkheid, zoals vers 23 leert. Hoofdstuk 9 is een uitwerking van hetgeen in hoofdstuk 8 al gezegd is dat die God tevoren verordineerd heeft, dezen ook door Hem geroepen worden met een krachtdadige roeping. Het middel wat God daartoe heeft ingesteld is de prediking van het Woord. In 1 Korinthe 1:21 spreekt de apostel hierover met de woorden: “Want nademaal in de wijsheid Gods de wereld God niet heeft gekend door de wijsheid, zo heeft het Gode behaagd, door de dwaasheid der prediking zalig te maken die geloven.” Zo is dan het geloof uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods, Romeinen 10:17. Wij zijn gebonden aan de middelen die de Heere God heeft ingesteld, al is Hij er Zelf niet aan gebonden. Als een zondaar krachtdadig geroepen wordt dan treft de pijl van het Woord Gods doel door de werking van de Heilige Geest. We zien dit bijvoorbeeld bij de roeping van Mattheüs de tollenaar. En Jezus vandaar voortgaande, zag een mens in het tolhuis zitten, genaamd Mattheüs, en zei tot hem: “Volg Mij.” En hij opstaande, volgde Hem (Mattheüs 9:9). Waar vond de Heere nu Mattheüs? Midden in de verlorenheid van zijn zondig bestaan. Daaruit worden de Zijnen geroepen met een krachtige roeping, wanneer de Heere Jezus Christus Zich openbaart als Profet, Priester en Koning. Het is een opwekking uit de geestelijke doodslaap, waarvan ook de opwekking van Lazarus een beeld is. De Heere Jezus wekte Lazarus op uit de dood, door als machthebbende te spreken: “Lazarus, kom uit!”, Joh. 11:43. En dan komt Lazarus uit het graf. Hij kan het niet weerstaan. Zo gaat het ook als de Heere een goddeloze komt te roepen uit zijn of haar zondegraf. De roeping is dus niet alleen uitwendig, maar ook inwendig.

Deze roeping is particulier en wordt door de Heilige Geest toegepast aan de ziel en wordt ook bevindelijk gekend. We zien dat door de woorden “namelijk ons”. Niet alleen uit de Joden, maar ook uit de heidenen. Door de hele Romeinenbrief heen komt het er telkens weer op aan dat de leer die wordt voorgesteld ook bevindelijk wordt toegepast. Het is dus niet alleen een objectieve waarheid maar tegelijk ook een subjectieve waarheid, niet alleen voorwerpelijk maar ook onderwerpelijk. Met een voorkomende objectieve waarheid kunnen we dus de eeuwigheid niet aandoen. Het is tekort als we de waarheid bijvallen en zelfs er veel over kunnen spreken. We zullen er daarom ook úit moeten leven en úit moeten spreken. Wat is het voor een volk wat geroepen wordt? Het dwaze van de wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou, en het zwakke van de wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij het sterke zou beschamen. En het onedele van de wereld en het verachte heeft God uitverkoren, en hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen iets is, teniet zou maken. Opdat geen mens zou roemen voor Hem, waardoor God bewogen zou zijn om hem meer dan anderen deze genade te doen. We lezen dit in 1 Korinthe 1:27-29.

De Heere is gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren was, om zondaars te roepen tot bekering. Tot op de dag van vandaag zoekt de Heere het verlorene, hetgeen niets is. Als de Heere de schellen van onze ogen gaat afnemen dan gaan we leren dat we onszelf moed en vrijwillig uit de gemeenschap van God gezondigd hebben en de duivel zijn toegevallen. We zitten met al onze vezels verstrikt in de macht van de duivel en in de macht van de zonde, ja we zijn enkel zonde geworden. Als de Heilige Geest ons komt te overtuigen

van zonde, dan wordt ingeleefd dat we niet in Christus geloven, maar dat we een vijand van God, van Christus, van Zijn Woord, van onze zaligheid en van de naaste zijn. Dat we een ellendige zijn, een uitlandige (buiten het paradijs), een buitenstaander. In vers 25 haalt de apostel de woorden van God aan, die de profeet Hosea heeft gesproken: “Ik zal hetgeen Mijn volk niet was, Mijn volk noemen, en die niet bemind was, Mijn beminde” Allereerst wordt hier bedoeld dat door Christus ook de heidenen tot Zijn volk zouden aangenomen worden, naast de uitverkorenen uit de Joden. Tegelijk geldt in de bekering dat een buitenstaander (hetgeen Mijn volk niet was) gemaakt wordt tot een onderdaan van Koning Jezus (Mijn volk en Mijn beminde). Dat is het Israël Gods uit de Joden en de heidenen. Zulke vijanden worden met God verzoend door de toegerekende gerechtigheid en heiligheid van de Heere Jezus Christus, welke door het geschonken geloof wordt aangenomen. Als Hij spreekt dan is het er, als Hij gebiedt dan staat het er, Psalm 33:9. Zijn we al als een veroordeelde (want die niet geloofd is alrede veroordeeld) vrijgesproken van schuld en straf? Hebben we het woord van vergeving gehoord uit de mond van de Heere Jezus Christus? Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten serven! Als dat is gebeurd, dan weten we ook van hetgeen David heeft opgetekend in Psalm 32:5, waar staat: “Mijn zonde maakte ik U bekend en mijn ongerechtigheid bedekte ik niet. Ik zei: Ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor de HEERE; en Gij vergaf de ongerechtigheid van mijn zonde. Sela.” De laatste woorden heb ik onderstreept, want bij ware belijdenis van zonde volgt ook de vergeving van de zonde. Dat kan nooit van elkaar gescheiden worden. Hoe zouden we anders een beminde van God in Christus kunnen zijn, als we geen vergeving van zonden ontvangen hebben?

En het zal zijn in de plaats waar tot hen gezegd was: Gijlieden zijt Mijn volk niet, aldaar zullen zij kinderen van de levende God genaamd worden, zo vervolgt de apostel in vers 26. Daarom gedenkt, dat gij, die eertijds heidenen waart in het vlees, en die voorhuid genaamd werd van degenen die genaamd zijn besnijdenis in het vlees, die met handen geschiedt. Dat gij in die tijd waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls, en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende, en zonder God in de wereld. Maar nu in Christus Jezus, zijt gij, die eertijds verre waart, nabij geworden door het bloed van Christus. Want Hij is onze Vrede, Die deze beiden (Joden en heidenen) één gemaakt heeft, Efeze 2:11-14.

In vers 27 haalt de apostel de profeet Jesaja aan uit hoofdstuk 10, vers 20-22, waar staat geschreven: “En het zal geschieden te dien dage, dat het overblijfsel van Israël en de ontcomenen van het huis van Jakob niet meer steunen zullen op dien die hen geslagen heeft, maar zij zullen steunen op de HEERE, de Heilige Israëls, oprechtelijk. Het overblijfsel zal wederkeren, het overblijfsel Jakobs, tot de sterken God. Want ofschoon uw volk, o Israël, is gelijk het zand der zee, zo zal toch maar het overblijfsel daarvan wederkeren; de verdelging is vastelijk besloten, overvloeiende met gerechtigheid.”

De apostel bewijst dus dat voorzgd is dat God in Zijn krachtige roeping het merendeel van de Joden zou voorbijgaan, en dat alleen het overblijfsel uit de Joden, samen met de uitverkorenen uit de heidenen, behouden zou worden. De schuld dat een mens niet behouden wordt ligt echter in de mens zelf, zoals ook staat opgetekend van de Israëlieten die terneergeslagen zijn in de woestijn (Hebreeën 3:19, Judas:5). Ze konden niet ingaan in de rust vanwege hun ongeloof. De apostel spreekt van een overblijfsel, een kleine hoop. En toch geldt dat het een schare is die niemand tellen kan. De HEERE zorgt er Zelf voor dat Zijn huis vol wordt, want in het huis Mijns Vaders, zegt de Heere Jezus, zijn vele woningen (Johannes 14:2). Het overblijfsel zal behouden worden. De kanttekeningen zeggen hierbij dat het Hebreeuwse woord bij de profeet Jesaja eigenlijk betekent: *zal in of tot Hem wederkeren*, namelijk tot God. Zoals een rest is wedergekeerd uit Babel naar het land van de belofte, zo zullen ook de uitverkorenen uitgaan uit het Babel van de zonde en de wereld naar het hemelse land van de belofte, waar God zal zijn alles en in allen.

In vers 28 zegt de apostel dat de God een zaak voleindt en ze in rechtvaardigheid afsnijdt, want de Heere zal een afgesneden zaak doen op de aarde. We zien dat de Heere rechtvaardig is en dat Hij een rechtvaardig oordeel oordeelt. Ook in de bekering van een Adamskind doet de Heere een afgesneden zaak. De oude mens moet met Christus aan het kruis genageld, gedood en begraven worden, voordat de nieuwe mens, in Christus opstaat. Lees Romeinen 6. Het oude moet afgesneden worden door de bediening van de wet, want door de wet is de kennis van de zonde. De letter doodt en de Geest maakt levend. De apostel zegt in hoofdstuk 7 dat als het gebod gekomen is, dat de zonde weer levend geworden is, doch ik ben gestorven. Zijn oude mens is gestorven, om Gode te leven (Galaten 2:19).

En dan vers 29, waarin de apostel Jesaja aanhaalt uit Hoofdstuk 1:9: “En gelijk Jesaja tevoren gezegd heeft: Indien de Heere Zebaoth ons geen zaad had overgelaten, zo waren wij als Sódóm geworden, en Gomórra gelijk gemaakt geweest.”

Indien de Heere Zebaoth...! Zebaoth of Sabaoth (Grieks) betekent heirscharen, namelijk des hemels en der aarde, die tot Zijn dienst staan, en voor Hem strijden tegen Zijn vijanden, welke titel God vaak in het Oude Testament wordt toegeschreven (Jesaja 1:9, Jeremia 11:20). De apostel wijst hiermee aan op Zijn grote macht die Hij heeft om de onderdrukkers van de rechtvaardigen te straffen. Als de Heere Zebaoth ons geen zaad had overgelaten, wij zouden rechtvaardig gestraft zijn, net als Sódóm en Gómorra. En weet je? Dat wordt nu de inleving van het volk wat de Heere gaat bearbeiten door Zijn Woord en Geest. Die gaan ondervinden wat ook Hanna in haar lofzang kostelijk verwoordt: “De HEERE doodt en maakt levend; Hij doet ter helle nederdalen en Hij doet weder opkomen. De HEERE maakt arm en maakt rijk; Hij vernedert, ook verhoogt Hij.”, 1 Samuël 2:6-7. Zijn we hier al mee bekend gemaakt? Want zo niet, dan is het “Indien” ook geen Evangelie voor ons. Het “Indien” is gegrond op Gods verkiezende liefde in Christus voor een geheel verloren zondaar.

Gods gerechtigheid verkeerd gezocht

De apostel besluit dit hoofdstuk met een verklaring van de oorzaak waarom de heidenen de rechtvaardigheid door de Messias hebben verkregen, en het merendeel van de Joden daarvan zijn vervreemd.

“Wat zullen wij dan zeggen?”, zo begint de apostel in vers 30. Ook in het vorige hoofdstuk stelt de apostel deze vraag in vers 31: “Wat zullen wij dan tot deze dingen zeggen?”

Hiermee besluit de apostel deze verhandeling over de verkiezing en roeping van sommigen en van de verwerping van anderen, met een gevolg dat hij hieruit trekt van de vervulling zelf, zowel onder Joden als heidenen.

De heidenen, die de rechtvaardigheid niet zochten, hebben de rechtvaardigheid verkregen, doch de rechtvaardigheid die uit het geloof is. Het woordje “doch” geeft een tegenstelling aan, wat we ook lezen in het vervolg. De Joden zochten namelijk de rechtvaardigheid door de werken der wet, en zijn tot de wet der rechtvaardigheid niet gekomen. De Heere Jezus heeft gezegd: “Tenzij uw gerechtigheid overvloediger zij dan der schriftgeleerden en der farizeeën, dat gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins zult ingaan.”, Mattheüs 5:20.

De Joden zochten de rechtvaardigheid in de werken der wet en zijn tot de rechtvaardigheid, die voor God alleen kan bestaan, niet gekomen. De Joden gingen aan de slag met het “Doe dat en gij zult leven”, en verstonden niet dat ze vleselijk waren, verkocht onder de zonde.

En nu staat er van de heidenen, die zichzelf overgaven tot alle ongerechtigheid en goddeloosheid (Romeinen 1:18, Efeze 2:1-3), dat zij door de kracht van de roeping Gods tot Christus bekeerd zijn en dat zij de rechtvaardigheid van Christus door het ware geloof hebben aangenomen (2 Korinthe 5:21, Filippensen 3:9). Het merendeel van de Joden had wel een ijver tot God, maar niet met verstand (Romeinen 10:2). Wij kunnen ook een ijver tot God hebben. We kunnen te boek staan als Christenen. We lezen dagelijks de Bijbel. We bidden. We gaan naar de kerk. We nemen deel aan verenigingen. We leven uiterlijk netjes. Als het echter zonder geloof is, dan is het niet anders dan zonde (Romeinen 14:23). We hebben dan

wel de vorm, maar niet de inhoud. Wel een boom met bladeren, maar geen vrucht. De wortel der zaak wordt in ons dan niet gevonden (Job 19:28). Hoe is het met ons gesteld? We zijn als natuurlijke mensen, de Geest niet hebbende, alleen maar toneelspelers. We spelen de hoofdrol in onze eigen levensfilm. Daarvoor hoeven we geen acteur in Hollywood te zijn. Het zit ons in het bloed. Liegen en bedriegen, en denken dat er geen gedenkboek is voor Gods aangezicht. De profeet Maleachi spreekt echter: “Alsdan spreken die den HEERE vrezen, een ieder tot zijn naaste: De HEERE merkt er toch op en hoort, en er is een gedenkboek voor Zijn aangezicht geschreven, voor degenen die de HEERE vrezen, en voor degenen die aan Zijn Naam gedenken.” Alles ligt naakt en geopend voor de Heere God. We moeten ontmaskerd worden en eerlijk gemaakt worden aan deze zijde van het graf. Nu is het nog het heden der genade. Bekeert u, bekeert u, klinkt het nog van 's-Hemels wege. Zo zijn wij dan gezanten van Christuswege, zegt de apostel Paulus, alsof God door ons bade; wij bidden van Christuswege: Laat u met God verzoenen. Want Dien Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem”, 2 Korinthe 5:20-21.

De Heere heeft een uitgewerkte zaligheid voor een uitgewerkte zondaar. Hij maakt het onmogelijke mogelijk, zodat de doden zullen horen de stem van de levende God, en die ze gehoord hebben zullen leven. De gerechtigheid van Christus, dat is de rechtvaardigheid die alleen voor God telt, wordt dezulken geschonken en door het geschonken geloof ontvangen, aangenomen en omhelsd. Christus Zelf wordt dan geschonken, want Hij is de Heere onze Gerechtigheid. O, hoe groot is Uw goed, dat Gij weggelegd hebt voor degenen die U vrezen; dat Gij gewrocht hebt voor degenen die op U betrouwen, in de tegenwoordigheid der mensenkinderen! (Psalm 31:20)

“Waarom?”, zo gaat de apostel verder in vers 31. Waarom zijn de Joden tot de wet der rechtvaardigheid niet gekomen? Omdat zij die zochten niet uit het geloof, maar uit de werken van de wet, want ze hebben zich gestoten aan de Steen des aanstoets. Ze hadden geen Borg en Middelaar nodig voor hun zielen. Ze zochten de zaligheid in de werken van de wet, zonder te beseffen dat door de wet de kennis van de zonde is (Romeinen 3:20). We zien dus dat onze godsdienst ijdel is als het een godsdienst buiten Christus is, want dan stoten wij ons ook aan de Steen des aanstoets, ook al zeggen we dat we dit niet doen. We kunnen wel doorleven buiten Christus zonder te beseffen dat ons leven een damp is en de dood ieder uur wenkt. Van nature is Christus, de Gekruisigde voor de Joden een ergernis en voor de Grieken een dwaasheid. Dat geldt ons allemaal, zoals de apostel zegt in 1 Korinthe 1:23: “Doch wij prediken Christus de Gekruisigde, de Joden wel een ergernis, en de Grieken een dwaasheid”, maar zo vervolgt hij, “hun die geroepen zijn, beide Joden en Grieken, prediken wij Christus, de Kracht Gods en de Wijsheid Gods.”

En dan besluit de apostel dit gedeelte in vers 33 met de woorden: “Gelijk geschreven is: Zie, Ik leg in Sion een Steen des aanstoets en een Rots der ergernis; en een iegelijk die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden.” Twee teksten uit Jesaja worden door de apostel samengevoegd, namelijk Jesaja 8:14 waar staat: “Dan zal Hij ulieden tot een Heiligdom zijn, maar tot een Steen des aanstoets en tot een Rotssteen der struikeling de twee huizen Israëls, tot een Strik en tot een Net de inwoners te Jeruzalem.”, en Jesaja 28:16 waar staat: “Daarom, also zegt de Heere HEERE: Zie, Ik leg een Grondsteen in Sion, een beproefden Steen, een kostelijken Hoeksteen, Die wel vast gegrondvest is; wie gelooft, die zal niet haasten.” We besluiten met een gedeelte uit de eerste zendbrief van de apostel Petrus, hoofdstuk 2 vers 1-10, waar hij zegt door de Geest: “Zo legt dan af alle kwaadheid en alle bedrog en geveinsdheid en nijdigheid en alle achterklappingen; En als nieuwgeboren kinderkens, zijt zeer begerig naar de redelijke onvervalste melk, opdat gij door dezelve moogt opwassen; Indien gij anders gesmaakt hebt dat de Heere goedertieren is. Tot Welken komende als tot een levenden Steen, van de mensen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar,

Zo wordt gij ook zelve, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus. Daarom is ook vervat in de Schrift: Zie, Ik leg in Sion een uitersten Hoeksteen, Die uitverkoren en dierbaar is; en: Die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden. U dan, die gelooft, is Hij dierbaar; maar den ongehoorzamen wordt gezegd: De Steen Dien de bouwlieden verworpen hebben, Deze is geworden tot een Hoofd des hoeks, en een Steen des aanstoots, en een Rots der ergernis; Dengenen namelijk die zich aan het Woord stoten, ongehoorzaam zijnde, waartoe zij ook gezet zijn. Maar gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk; opdat gij zoudt verkondigen de deugden Desgenen Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht; Gij die eertijds geen volk waart, maar nu Gods volk zijt; die eertijds niet ontfermd waart, maar nu ontfermd zijt geworden.” Dit gedeelte uit de zendbrief van de apostel Petrus is een refrein van hetgeen de apostel Paulus hier in hoofdstuk 9, gedreven door de Heilige Geest, zegt.

Slot

Tot slot. Wij die, net als de Joden eertijds bijzonder zijn bevoorrecht dat we bij het Woord zijn grootgebracht, onder de bediening van het Woord mogen verkeren, het teken en zegel van het verbond der genade aan ons voorhoofd hebben ontvangen, geldt dit hoofdstuk wel in het bijzonder. We verkeren niet vrijblijvend onder én met het Woord van God! De weg geweten te hebben en niet bewandeld te hebben is erger dan er nooit van gehoord te hebben, al gaat geen mens vrijuit zoals Romeinen 1 leert. Of verachten wij de rijkdom van Zijn goedertierenheid en verdraagzaamheid en lankmoedigheid, niet wetende dat de goedertierenheid Gods ons tot bekering leidt? (Romeinen 2:4)

Paulus weerlegt dus de mensen die meenden dat hun zaken bij God niet kwalijk stonden, omdat God hun goed deed en hen zegende naar de wereld, gelijk Hij de Romeinen in die tijd bijzonderlijk deed. We kunnen dus van zegeningen van God spreken naar het uiterlijke leven en toch onbekeerd voortleven onder de verdraagzaamheid en lankmoedigheid van God. Dan zal het vreselijk zijn om te vallen in de handen van de levende God, want onze God is een verterend Vuur (Hebreeën 10:31, 12:39). Vlied de toekomstige toorn! Buiten Jezus is geen leven, maar enkel zielsverderf. Die de Zoon heeft, die heeft het leven; die de Zoon niet heeft, die heeft het leven niet. (1 Johannes 5:12). Zullen wij met Abraham en Izak en Jakob aanzitten in het Koninkrijk der hemelen? (Mattheüs 8:11)

Zingen: Psalm 31:15

Hoe groot is 't goed, dat Gij zult geven
Hem, wiens oprechte geest
Op U vertrouwt, U vreest!
Hoe groot is 't heil, dat g' in dit leven,
Ver boven beed' en wensen,
Reeds wrocht voor 't oog der mensen!

Pauze**Vragen:**

1. Hoe is de verwerping van de Joden en de aanneming van de heidenen voorspeld in het Oude Testament?
2. Wie zijn het ware zaad Abrahams?
3. Bij de Israëlieten werden de jongetjes besneden die geboren werden op het erf van het verbond. Nu is het bloedig teken niet meer nodig en worden de kinderen op het erf van het verbond gedoopt. Staat het verbond dan onder de absolute beheersing van de verkiezing?
4. In 2 Petrus 1:10 staat: "Daarom, broeders, benaastigt u te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken; want dat doende zult gij nimmermeer struikelen." Waarom wordt eerst de roeping genoemd en dan de verkiezing, terwijl dat in Rom. 8:30 andersom staat?
5. Wat is de ware reden van de aanneming van de heidenen en de verwerping van de Joden?
6. Is Christus ook voor de kerkmens een Steen des aanstoets en een Rots der ergernis?

Zingen: Psalm 87:3,4

De Filistijn, de Tyrier, de Moren,
 Zijn binnen u, o Godsstad, voortgebracht;
 Van Sion zal het blijde nageslacht
 Haast zeggen: "Deez' en die is daar geboren".

God zal hen zelf bevestigen en schragen,
 En op Zijn rol, waar Hij de volken schrijft,
 Hen tellen, als in Isrel ingelijft,
 En doen den naam van Sions kindren dragen

Dankgebed